



Kolegij: KOMUNIKACIJSKE VJEŠTINE

Voditelj: IZV PROF DR SC KLEMENTINA RUŽIĆ

Katedra: KATEDRA ZA PSIHIJATRIJU I PSIHOLOŠKU MEDICINU

Studij: Prediplomski sveučilišni studij Medicinsko laboratorijska dijagnostika

Godina studija: Prva (I)

Akadska godina: 2022./2023.

IZVEDBENI NASTAVNI PLAN

Podaci o kolegiju (kratak opis kolegija, opće upute, gdje se i u kojem obliku organizira nastava, potreban pribor, upute o pohađanju i pripremi za nastavu, obveze studenata i sl.):

Kolegij Komunikacijske vještine je obavezan kolegij na prvoj godini studija, koji se sastoji od 40 sati nastave i to 15 predavanja, 15 vježbi i 10 seminara (ECTS 3).

Cilj kolegija je usvajanje osnovnih znanja i vještina povezanih s interpersonalnom komunikacijom, usvajanje znanja i stjecanje vještina te općih i profesionalnih kompetencija koji su preduvjet za kvalitetnu komunikaciju u zdravstvenoj djelatnosti. Komunikacija je značajan segment i način prepoznavanja, prevencije, i liječenja bolesti, u cilju unapređenja zdravlja. Suvremene tehnologije i njihova sve veća zastupljenost u medicini značajno utječu na komunikaciju, koja zbog modificiranih informacija, može utjecati na konačne ishode u liječenju. U ovom kolegiju naglasak je na vještinama komunikacije u cilju kvalitetnije komunikacije između zdravstvenog djelatnika i bolesnika, komunikacije u zdravstvenom timu i drugim specifičnim populacijama. Namjera je upoznati studente sa osnovama kvalitetne komunikacije u odnosu na bolesnike i specifične populacije, komunikacije u zdravstvenom timu, sve u skladu sa etičkim konceptima komunikacije.

Polaznici će tijekom nastave steći određena znanja i vještine:

Kognitivna domena –znanje:

1. Definirati pojam komunikacije, Identificirati razlike između verbalne i neverbalne komunikacije.
2. Prepoznati važnost komunikacije u svakodnevnom životu i u stručnim-medicinskim uvjetima. Prepoznati važnost emocija u komunikaciji.
3. Identificirati razine i vrste komunikacije u zdravstvu, specifičnosti komunikacije u različitim zdravstvenim uvjetima i okruženjima. Identificirati karakteristike bolesnika u različitim skupinama
4. Prikazati primjere komunikacije u različitim jedinicama zdravstvenog sustava. Prikazati stavove/predrasude koji stigmatiziraju pojedine skupine bolesnika. Prikazati prava i obveze djelatnika, prikazati prava i obveze bolesnika.
5. Razlikovati načine reagiranja na specifične situacije.
6. Utvrditi razlike u komunikaciji između djeteta i odrasle osobe. Utvrditi razlike u komunikaciji medicinskih djelatnika u različitim jedinicama zdravstvenog sustava.

Psihomotorička domena –vještine:

1. Prepoznati specifičnosti pojedinih socijalnih grupa, vrste i mogućnosti komunikacije u grupama
2. Pratiti komunikaciju u vlastitoj grupi
3. Vježbati komunikaciju u grupi
4. Objasniti etičke principe komunikacije u zdravstvu
5. Prilagoditi vlastite stavove i komunikaciju uvjetima radne sredine
6. Primijeniti stečena znanja o komunikaciji na specifične situacije.

Nastava će se izvoditi u obliku predavanja (na daljinu), a seminari i vježbe na Klinici za psihijatriju KBC Rijeka.

Polaznici u obavezni redovito pohađati predavanja, seminare i vježbe, pripremiti i izvoditi seminare, aktivno sudjelovati u svim oblicima nastave, što je preduvjet za polaganje završnog ispita.

Popis obvezne ispitne literature:

Lučanin D i Despot Lučanin J, Komunikacijske vještine u zdravstvu. Jastrebarsko : Naklada slap, 2012.
Štifanić M. Komunikacija liječnik –pacijent. Uvod u medicine usmjerenu osobi. Rijeka : Hrvatski pokret za prava pacijenata. 2012.
Knapp ML, Hall JA. Neverbalna komunikacija u ljudskoj interakciji. Jastrebarsko : Naklada slap. 2010
Havelka, M. : Zdravstvena psihologija, (poglavlje Komunikacija u medicini). Jastrebarsko: Naklada Slap,1998.
Pernar, M: Komunikacijske vještine, udžbenik u tisku
Moro, Lj., Pernar, M., Kosić, R.: Timski rad. U Moro, Lj., Frančišković, T. i sur (ur.): Psihijatrija udžbenik za više zdravstvene studije. Rijeka: Glosa, 2004.

Popis dopunske literature:

Šegota, I. i sur. (2010) Gluhi i znakovno medicinsko nazivlje. Kako komunicirati s gluhim pacijentom. Zagreb : Medicinska naklada.
Klain E., Gregurek R. i sur. (2007) Grupna psihoterapija za medicinske sestre i tehničare. Zagreb : Medicinska naklada
Klain, E. i sur.: Medicinska psihologija. Zagreb: Medicinska naklada, 1999.
Sva internetski dostupna literatura

Nastavni plan:

Popis predavanja (s naslovima i pojašnjenjem):

P1. Uvod u komunikaciju
Ishodi učenja: razmotriti važnost komunikacije za svakodnevni život, osnove i ciljevi komunikacije

P2. Komunikacija kao interakcija
Ishodi učenja: demonstrirati zašto komuniciramo, znakovi i funkcije znakova, razine i vrste komunikacije

P3. Verbalna komunikacija
Ishodi učenja: prikazati funkcije govora, značenja riječi, jezika, podjezika

P4. Neverbalna komunikacija
Ishodi učenja: prikazati funkcije neverbalne komunikacije, znakovi u neverbalnoj komunikaciji

P5. Opažanje osoba
Ishodi učenja: identificirati važnost emocija u procjeni drugih osoba, emocionalna inteligencija, prepoznavanje vlastitih i tuđih emocija i međusobne interakcije, prepoznavanje karakteristika drugih osoba

P6. Komunikacija kod djece
Ishodi učenja: demonstrirati komunikaciju kod djece, prepoznati emocije i potrebe djeteta, otkriti razlike u komunikaciji djeteta u odnosu na odrasle ljude

P7. Prosocijalno ponašanje
Ishodi učenja: prikazati komunikaciju u zajednici, osobitosti komunikacije specifične za grupu, načini reagiranja na specifične situacije

P8. Stavovi i shvaćanja
Ishodi učenja: razlikovati pojmove stavova i shvaćanja, prepoznati predrasude

P9. Osobine socijalnih grupa
Ishodi učenja: razlikovati specifičnosti pojedinih socijalnih grupa, vrste i mogućnosti komunikacije u grupama

P10. Komunikacija u zdravstvu
Ishodi učenja: identificirati razine i vrste komunikacije u zdravstvu, specifičnosti komunikacije u različitim zdravstvenim uvjetima i okruženjima

P11. Etički principi komunikacije u zdravstvu

Ishodi učenja: razmotriti etičke principe u komunikaciji u zdravstvu, što se očekuje od zdravstvenog djelatnika, važnost i način prijenosa informacije u sustavu zdravstva, važnost informiranog pristanka

P12. Odnos bolesnika i medicinskog djelatnika

Ishodi učenja: prikazati karakteristike i specifičnosti odnosa između bolesnika i medicinskog djelatnika

P13. Psihološke poteškoće bolesnika u bolnici

Ishodi učenja: prikazati bolesnika u novoj životnoj ulozi, posljedice izdvajanja bolesnika iz obitelji, prepoznavanje emocija i ponašanja bolesnika u bolnici

P14. Bolesnik u skupini

Ishodi učenja: identificirati karakteristike bolesnika u različitim skupinama (PZZ, stacionar, bolnica, škola, radno mjesto)

P15. Timski rad

Ishodi učenja: opisati prijenos informacija u svakodnevnoj praksi, usvojiti važnost komunikacije i prijenosa informacija unutar specifičnog tima

Popis seminara s pojašnjenjem:

S1. Uloga komunikacije u svakodnevnom životu

Ishod učenja: student će prikazati vlastite primjere iz svakodnevnog života koji mogu biti primjer dobre ili loše komunikacije, prikazati će vlastita iskustva

S2. Komunikacija sa osobom sa smetnjama u razvoju

Ishodi učenja: prikaz specifičnosti komunikacije za ovu populaciju

S3. Komunikacija se osobom sa smetnjama sluha/govora

Ishodi učenja: prikaz specifičnosti komunikacije za ovu populaciju

S4. Komunikacija sa osobama starije životne dobi

Ishodi učenja: prikaz specifičnosti komunikacije za ovu populaciju

S5. Komunikacija sa predškolskim djetetom

Ishodi učenja: prikaz specifičnosti komunikacije za ovu populaciju

S6. Stigma u medicini

Ishod učenja: prikazati stavove/predrasude koji stigmatiziraju pojedine skupine bolesnika (npr. duševni bolesnik, HIV-pozitivan bolesnik)

S7. Specifičnosti komunikacije u zdravstvu

Ishod učenja: prikazati primjere komunikacije u različitim jedinicama zdravstvenog sustava (npr. komunikacija u operacijskoj sali, komunikacija u onkologiji, komunikacija sa duševno bolesnom osobom...)

S8. Psihološke poteškoće bolesnika u bolnici-specifičnosti

Ishod učenja: prikazati specifičnosti nekih bolesti, medicinskih djelatnosti, prepoznati poteškoće bolesnika povezanih s bolesti

S9. Prava i obveze bolesnika

Ishod učenja: prikazati zakonske regulative koje danas određuju prava i obveze bolesnika,

S10. Prava i obveze medicinskog/sanitarnog djelatnika

Ishod učenja: prikazati prava i obveze djelatnika, prikazati zakonske regulative koje određuju rad medicinskog djelatnika

Popis vježbi s pojašnjenjem:

V1 Komunikacija za odraslom i zdravom osobom
Ishod: ostvariti komunikaciju sa zdravom osobom, kako bi mogli definirati razlike u odnosu na komunikaciju sa diferentnim skupinama

V2 Komunikacija sa osobama starije životne dobi
Ishod: definirati specifičnosti komunikacije sa osobama starije životne dobi, prepoznati razlike u odnosu na srednju životnu dob

V3 Komunikacija sa adolescentom
Ishod: uspostaviti komunikaciju s adolescentnom u cilju realizacije odnosa i povjerenja

V4 Komunikacija sa duševnim bolesnikom
Ishod: ostvariti komunikaciju i usmjeriti prema cilju, prepoznati probleme u komunikaciji sa duševno bolesnom osobom

V5 Komunikacija sa osobom koja treba/trazi pomoć
Ishod: uspostaviti primjerenu komunikaciju sa osobom koja ima određene probleme, ka cilju/problemu usmjerena komunikacija

Obveze studenata:

Regulirane su studijskim programom; podrazumijevaju redovito praćenje i sudjelovanje u nastavi, tolerira se do 30 % nastavnih sati svakog pojedinog oblika nastave (predavanja, seminari ili vježbe). Izostanci s nastave pravdaju se isključivo liječničkom ispričnicom

Ispit (način polaganja ispita, opis pisanog/usmenog/praktičnog dijela ispita, način bodovanja, kriterij ocjenjivanja):

Ocjenjivanje studenata vršiti će se prema Pravilniku o studijima Sveučilišta u Rijeci te prema Pravilniku o ocjenjivanju studenata na Medicinskom fakultetu u Rijeci
Rad studenta vrednuje se i ocjenjuje tijekom nastave i na završnom ispitu. Ukupan postotak uspješnosti studenta tijekom nastave čini do 50% ocjene, a na završnom ispitu 50% ocjene.

50% ocjene dobiva se vrednovanjem **kroz 1 parcijalnu provjeru znanja i procjenu aktivnosti na vježbama:**
- Aktivnost na vježbama procjenjuju voditelji vježbi. I za to student može dobiti 20 bodova. Minimalni broj bodova za prolazak je 50 % i više, odnosno 10 i više bodova

-Parcijalna provjera znanja je pismeni mini test (do 20 pitanja) na kraju 10 seminara iz gradiva obrađenog kroz seminare i za to studenti mogu dobiti 30 bodova. Minimalni broj bodova za prolazak je 50 % i više, odnosno 15 i više bodova.

Studenti mogu ponoviti parcijalnu provjeru znanja u slučajevima kada nisu dobili prolazni broj bodova za tu parcijalu ili kada opravdano nisu pristupili parcijalnoj provjeri. Vrijeme ponavljanja parcijale je zadano rasporedom.

Završnom ispitu mogu pristupiti studenti koji tijekom nastave sakupe **25 i više bodova.**

Ispitu ne mogu pristupiti studenti koji su sakupili manje od 25 bodova ili su izostali s **više od 30% nastavnih sadržaja (odnosno s 30 % predavanja, 30 % seminara i 30 % vježbi)**

Završni ispit sastoji se od pismenog ispita.

Pismeni ispit donosi maksimalno 50 bodova, a sastoji se od provjere usvojenog znanja iz svih vidova nastave. Minimalni broj bodova za prolazak je 50 % i više, odnosno 25 i više bodova.

Konačno ocjenjivanje vrši se prema broju sakupljenih bodova kroz nastavu i na ispitu na slijedeći način:

90-100 bodovaodličan (5) A; 90-100%
75-89,9 bodova.....vrlo dobar (4) B; 75-89,9%
60-74,9 bodovadobar (3)C; 60-74,9%
50-59,9 bodova.....dovoljan (2) D; 50-59,9%
0-49,9 bodova.....nedovoljan (1) F; 0-49,9%

Mogućnost izvođenja nastave na stranom jeziku:

ne

Ostale napomene (vezane uz kolegij) važne za studente:

SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (za akademsku 2022./2023. godinu)

Datum	Predavanja (vrijeme i mjesto)	Seminari (vrijeme i mjesto)	Vježbe (vrijeme i mjesto)	Nastavnik
07.03.2023.	P1, P2, P3 (12,30-15,00)			Izv prof dr se Klementina Ružić
14.03.2023.	P4, P5, P6 (12,30-15,00)			Izv prof dr se Klementina Ružić
21.03.2023.	P7, P8, P9 (12,30-15,00)			Izv prof dr se Klementina Ružić
28.03.2023.	P10, P11, P12 (12,30-15,00)			Izv prof dr se Klementina Ružić
04.04.2023.	P13, P14, P15 (12,30-15,00)			Izv prof dr se Klementina Ružić
11.04.2023.		S1, S2,S3 (12,45-15,00) Klinika za psih.		Izv prof dr se Klementina Ružić
18.04.2023.		S4,S5,S6 (12,45-15,00) Klinika za psih.		Doc dr sc Tanja Grahovac Juretić
25.04.2023.		S7, S8,S9,S10 (12,45-15,30) Klinika za psih.		Dr sc Sandra Blažević Zelić
02.05.2023.			V1 G1a i b (12,45-15,00) G2a i b (12,45-15,00) G3a i b (12,45-15,00) Klinika za psihijatriju	K. Ružić/T. Grahovac Juretić Prof G. Rubeša/A. Pavešić S. Blažević/I. Stanivuk
09.05.2023.			V2 G1a i b (12,45-15,00) G2a i b (12,45-15,00) G3a i b (12,45-15,00) Klinika za psihijatriju	K. Ružić/T. Grahovac Juretić Prof G. Rubeša/A. Pavešić S. Blažević/I. Stanivuk
16.05.2023.			V3 G1a i b (12,45-15,00) G2a i b (12,45-15,00) G3a i b (12,45-15,00)	K. Ružić/T. Grahovac Juretić Prof G. Rubeša/A. Pavešić S. Blažević/I. Stanivuk

			Klinika za psihijatriju	
23.05.2023.			V4 G1a i b (12,45-15,00) G2a i b (12,45-15,00) G3a i b (12,45-15,00) Klinika za psihijatriju	K. Ružić/T. Grahovac Juretić Prof G. Rubeša/A. Pavešić S. Blažević/I. Stanivuk
06.06.2023.			V5 G1a i b (12,45-15,00) G2a i b (12,45-15,00) G3a i b (12,45-15,00) Klinika za psihijatriju	K. Ružić/T. Grahovac Juretić Prof G. Rubeša/A. Pavešić S. Blažević/I. Stanivuk

Popis predavanja, seminara i vježbi:

	PREDAVANJA (tema predavanja)	Broj sati nastave	Mjesto održavanja
P1	Uvod u komunikaciju	1	Online
P2	Komunikacija kao interakcija	1	Online
P3	Verbalna komunikacija	1	Online
P4	Neverbalna komunikacija	1	Online
P5	Opazanje osoba	1	Online
P6	Komunikacija kod djece	1	Online
P7	Prosocijalno ponašanje	1	Online
P8	Stavovi i shvaćanja	1	Online
P9	Osobine socijalnih grupa	1	Online
P10	Komunikacija u zdravstvu	1	Online
P11	Etički principi komunikacije u zdravstvu	1	Online
P12	Odnos bolesnika i medicinskog djelatnika	1	Online
P13	Psihološke poteškoće bolesnika u bolnici	1	Online
P14	Bolesnik u skupini	1	Online
P15	Timski rad	1	Online
	Ukupan broj sati predavanja	15	

	SEMINARI (tema seminara)	Broj sati nastave	Mjesto održavanja
S1	Uloga komunikacije u svakodnevnom životu	1	KLINIKA
S2	Komunikacija sa osobom sa smetnjama u razvoju	1	KLINIKA
S3	Komunikacija se osobom sa smetnjama sluha/govora	1	KLINIKA
S4	Komunikacija sa osobama starije životne dobi	1	KLINIKA
S5	Komunikacija sa predškolskim djetetom	1	KLINIKA
S6	Stigma u medicini	1	KLINIKA
S7	Specifičnosti komunikacije u zdravstvu	1	KLINIKA
S8	Psihološke poteškoće bolesnika u bolnici-specifičnosti	1	KLINIKA
S9	Prava i obveze bolesnika	1	KLINIKA
S10	Prava i obveze medicinskog djelatnika	1	KLINIKA
	Ukupan broj sati seminara	10	

	VJEŽBE (tema vježbe)	Broj sati nastave	Mjesto održavanja
V1	Komunikacija za odraslom i zdravom osobom	3	KLINIKA
V2	Komunikacija sa osobama starije životne dobi	3	KLINIKA
V3	Komunikacija sa adolescentom	3	KLINIKA
V4	Komunikacija sa duševnim bolesnikom	3	KLINIKA
V5	Komunikacija sa osobom koja treba/traži pomoć	3	KLINIKA
	Ukupan broj sati vježbi	5	

	POPRAVAK MEĐUISPITA
1.	31.05.2023.
2.	07.06.2023.

	ISPITNI TERMINI (završni ispit)
1.	21.06.2023.
2.	07.07.2023.
3.	05.09.2023.
4.	19.09.2023.